

นิทาน “เรื่องเลื่องเลื่องเด็ก”

คำนำ

นิทานเรื่องเลี้ยงเด็กที่พิมพ์ในสมุดเล่มนี้ เดิมข้าพเจ้าแต่งให้
หอยพระสมุฯ ลงพิมพ์ในหนังสือวชิรญาณวิเศษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖
คิดเวลาล่วงมาได้ ๓๐ ปี ยังหาเคยแยกออกพิมพ์แต่จะเพาะเรื่อง
ไม่ ครั้นเมื่อเดือน กรกฎาคมศกนี้ เจ้าจอมมารดาชุ่มมารดาข้าพเจ้า
ถึงอสัญกรรม ข้าพเจ้าจะทำบุญสัปดาห์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม
คิดจะใคร่พิมพ์หนังสือเป็นมิตรพลีสำหรับถวายแจกแก่ช่วยยงาร
สักเรื่อง ๑ จะแต่งเรื่องอะไรใหม่เวลานั้นใจคอก็ยังไม่เป็นปรกติ จะ
ไปไหว้วานท่านผู้อื่นแต่ง วันก็จวนยงาร เกรงจะเป็นวานให้ได้ความ
เดือดร้อน จึงลองค้นดูเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือวชิรญาณพบนิทาน
เรื่องนี้เห็นว่าพอจะใช้ได้ ก็ให้คัดมาพิมพ์เป็นเล่มสมุดแจกในครั้ง
นั้น แลการที่แจกหนังสือเรื่องนี้ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ทราบว่าจะชอบ
อ่านกันโดยมาก เมื่ออาร์แล้วยังมีผู้มาขอไม่ขาด จนหนังสือซึ่งพิมพ์
ครั้งแรกไม่พอจะให้ภาคหอยพระสมุฯ ข้าพเจ้าจึงให้พิมพ์ฉบับนี้ขึ้น
ใหม่เป็นครั้งที่ ๒ เพื่อจะแบ่งให้เป็นภาคหอยพระสมุฯ บ้าง เอาไว้

จ่ายแจกอีกบ้าง หวังใจว่าท่านผู้ได้ไปในชั้นหลังจะพอใจอ่าน
โดยมากด้วยกัน

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

วังวรดิศ

วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๖

นิทานเรื่องเลียงเด็ก

นี่พนักงานหออพระสมุท ฯ เขานึกอย่างไรหนอ จึงมาอาราธนาให้ข้าพเจ้าแต่งเรื่องเลียงเด็ก ว่าที่จริงเรื่องชนิดนี้ ถ้าจะแต่งให้เป็นคติ จำจะต้องมีความคุ้นเคยรู้เห็นเป็นหลักอยู่ในตัวผู้แต่ง แต่ส่วนตัวข้าพเจ้านี้ได้เคยเป็นเด็กมาครั้งหนึ่งเหมือนกับคนทั้งหลายก็จริง แต่การมันก็ล่วงมาช้านานกว่ายี่สิบสามสิบปีแล้วจะจำอะไรได้ ถึงเมื่อเป็นผู้ใหญ่มามีลูกเต้าเป็นเด็ก ก็มอบธุระให้พี่เลียงแม่นมเขาดูแลหาได้เลียงเองไม่ ที่จะแต่งเรื่องนี้จึงเป็นการขัดข้องอยู่นักหนา แต่ไปรับอาราธนาเขาเสียแล้วจะอย่างไร จะให้แต่งให้ได้ก็เห็นอยู่อย่างเดียวแต่จะต้องเล่านิทานให้ฟังเล่นตามอัธยาศัย ใครจะว่าเอานิทานเก่าแก่มาเล่าให้ฟังซ้ำซากก็จะต้องทนเอา เรื่องนิทานนั้นมีดังนี้

เดิมยังมียายกับตาปลูกถั่วงาให้หลานเฝ้า แต่หลานชายนั้นเป็นเด็กกำลังมัวแต่ที่จะเล่น ทั้งถั่วงาในไร่ให้กालักเอาไปกินเสียถึงเจ็ดเล็ดเจ็ดหนาน ยายออกไปเห็นเข้าก็ตั้งหน้าด่าหลานเพื่อเจ้าใหญ่ ฝ่ายตาออกไปก็พลอยโกรธเขี่ยนตีเด็กนั้นเป็นริ้วรอยไปทั้งตัวแล้วซ้ำๆ